

Udskriftsdato: lørdag den 13. juni 2026

FOU nr 1985.103 (Gældende)

Flygtningenævnets praksis med hensyn til beskikkelse af advokat

Ministerium: Folketinget

Flygtningenævnets praksis med hensyn til beskikkelse af advokat

Udtalt over for flygtningenævnet, at jeg gik ud fra, at nævnet var enig med mig i, at det forhold, at en klage af direktoratet for udlændinge betegnedes som åbenbart grundløs, ikke i sig selv kunne begrunde, at sagen blev undergivet hastebehandling med den virkning, at der eventuelt beskikkedes en anden advokat for den asylsøgende end den ønskede.

(J. nr. 1985-1185-613)

Advokat A klagede over flygtningenævnets afgørelse vedrørende spørgsmålet om, hvilken advokat der skulle beskikkes for asylansøger B under behandlingen i flygtningenævnet af den pågældendes klage over direktoratet for udlændinges afslag på asyl efter udlændingelovens § 7.

Det fremgik af sagen, at B fik afslag fra direktoratet for udlændinge på sin ansøgning om asyl efter udlændingelovens § 7, og at han straks påklagede afgørelsen til flygtningenævnet.

I en skrivelse rettede advokat C henvendelse til direktoratet for udlændinge og anmodede om at modtage kopi af sagens akter i anledning af, at B havde bedt hende være ham behjælpelig med sagens behandling ved flygtningenævnet.

Hun anførte videre, at såfremt afslaget ikke formelt var anket, skulle skrivelsen tillige betragtes som en anke af afslaget fra direktoratet for udlændinge. C sendte med skrivelse af 8. oktober 1985 en kopi af skrivelsen til direktoratet for udlændinge til flygtningenævnet.

Den 15. oktober 1985 rettede flygtningenævnets sekretariat telefonisk henvendelse til advokatkontoret, hvor bl.a. A og C var advokater, og oplyste, at sagen var berammet til behandling i flygtningenævnet den 22. oktober 1985. I den anledning oplyste A, at C var bortrejst til og med mandag den 21. oktober og derfor ikke havde mulighed for at give møde i flygtningenævnet den 22. oktober, ligesom A heller ikke selv havde mulighed for at give møde. Flygtningenævnets sekretariat meddelte herefter, at sekretariatet i stedet ville beskikke D som advokat for B ved sagens behandling i nævnet.

I skrivelse af samme dato til flygtningenævnet anmodede A om, at C blev beskikket i sagen, og at berømmelsen blev aftalt med hende, idet B ikke var tilfreds med at skulle repræsenteres af en anden advokat, men ønskede at fastholde den advokat, han selv havde valgt. A bemærkede samtidig, at berammelsesfristen forekom at være urimelig kort, særlig når hensås til, at der var efterårsferie, og at sagens akter endnu ikke var modtaget. A henviste endvidere til udlændingelovens § 55, stk. 2, og bemærkede, at det ikke alene var advokaten, men også udlændingen, der skulle have lejlighed til at gøre sig bekendt med det materiale, der indgik i nævnsbehandlingen, og til at udtale sig herom. Da nævnets materiale jo som oftest var affattet på dansk, og da klienten ikke forstod dansk, skulle der først foretages en form for oversættelse af materialet og herefter ske en drøftelse med klienten, og alt dette skulle ske i løbet af 8 dage. Dette forekom at være en urimelig udhuling af udlændingelovens § 55, stk. 2.

I skrivelse af 17. oktober 1985 meddelte flygtningenævnet A, at nævnet ville behandle sagen i henhold til udlændingelovens § 56, stk. 4, på et møde den 22. oktober 1985 kl. 16.30. Flygtningenævnet meddelte A, at nævnet ikke fandt at kunne udsætte sagens behandling, hvorfor nævnet ikke kunne imødekomme det ansøgte. Det bemærkedes, at nævnet i stedet havde beskikket D som advokat for ansøgeren i forbindelse med sagens behandling i nævnet.

I sin klage til mig anførte A bl.a., at C's skrivelse til direktoratet for udlændinge blev overbragt til flygtningenævnet den 8. oktober 1985 til orientering. Flygtningenævnet var således fuldt orienteret om, at B ønskede advokat C til at føre sin sag i nævnet, hvilket også havde den konsekvens, at nævnet den 15. oktober 1985 rettede henvendelse til advokatkontoret for at aftale berømmelsen.

I anledning af klagen til mig henholdt flygtningenævnet sig til sin afgørelse af 17. oktober 1985 og anførte yderligere bl.a.:

»... Det kan oplyses, at direktoratet for udlændinge den 15. oktober 1985 telefonisk underrettede nævnet om, at sagen vedrørende (B) ville blive overbragt til nævnet den følgende dag. Det blev samtidig oplyst, at ansøgningen efter direktoratets opfattelse måtte betegnes som åbenbart grundløs. Da sagen var af meget hastende karakter, blev det fundet påkrævet at behandle den på førstkommende nævnsmøde efter lovens § 56, stk. 4, den 22. oktober 1985. Nævnets sekretariat rettede derfor samme dag, det vil sige den 15. oktober 1985, telefonisk henvendelse til (C's) kontor med henblik på berømmelse af sagen. (C) var ikke til stede, men advokat (A) oplyste, at hverken (C) eller han kunne give møde i nævnet den 22. oktober 1985, hvorfor han ønskede behandlingen af sagen udsat. Nævnet fandt imidlertid ikke på baggrund af det anførte at kunne imødekomme dette, hvilket telefonisk blev meddelt den pågældende. Ved skrivelse af 16. oktober 1985 beskikkede man herefter (D) som advokat for asylansøgeren.

...«

A knyttede i en skrivelse bl.a. følgende bemærkninger til flygtningenævnets udtalelse:

» ...

I sin skrivelse (til ombudsmanden) fremhæver flygtningenævnet, at sagen var af meget hastende karakter, og at dette skulle være grunden til, at man ikke kunne udskyde sagens behandling. Under hensyn til at direktoratet - som jo er den myndighed, der afgør, hvor hastende sager er - allerede den 23. september d.å. (1985) havde fået meddelelse om, at afgørelsen af 18. september d.å. ønskedes påklaget til nævnet, og at direktoratet uagtet dette først indbringer sagen for nævnet den 15. oktober, altså mere end 3 uger efter, at man har modtaget meddelelse om klagen, forekommer den hast, som nævnet har haft i denne sag, at være noget overdrevet.

...«

A henholdt sig i øvrigt til det tidligere anførte.

Efter min foreløbige gennemgang af sagen anmodede jeg i en skrivelse flygtningenævnet om en supplerende udtalelse om det retlige grundlag for afgørelsen med hensyn til advokatbeskikkelsen.

I en skrivelse meddelte nævnet herefter, at beslutningen om advokatbeskikkelsen var truffet af flygtningenævnets formand, og der henvistes til en vedlagt kopi af beslutningsreferat fra nævnet, hvorefter formanden bemyndigedes til at tage stilling til advokatbeskikkelser.

Jeg udtalte herefter følgende i en skrivelse til A:

»Efter udlændingelovens § 56, stk. 3, i den dagældende affattelse kunne flygtningenævnets afgørelse i »sager af særlig hastende karakter« træffes af nævnets formand eller en næstformand og et af de af Dansk Flygtningehjælp udpegede medlemmer. Efter udlændingelovens § 56, stk. 4, som affattet ved lov nr. 232 af 6. juni 1985 gjaldt, at afgørelsen i »sager, hvor klagen må anses for at være åbenbart grundløs«, træffes af formanden eller en næstformand, et af de af Dansk Flygtningehjælp udpegede medlemmer og et af de medlemmer, der er udpeget af ministerierne.

Ved fremsendelsen af sagen til flygtningenævnet med skrivelse af 15. oktober 1985 gav direktoratet udtryk for, at klagen måtte betegnes som åbenbart grundløs. Der er derimod ikke i fremsendelsesskrivelsen anført noget om, at sagen måtte anses for at være af særligt hastende karakter. Det fremgår heller ikke i øvrigt af det materiale, der har været forelagt for mig, hvorpå nævnet har støttet den vurdering, at sagen var af »meget hastende karakter«, jfr. nævnets udtalelse af 6. november 1985 i anledning af klagen til

mig. Jeg må da også forstå på flygtningenævnets udtalelse til mig, at sagen af flygtningenævnet blev behandlet efter udlændingelovens § 56, stk. 4, ikke efter stk. 3.

Som det formentlig er Dem bekendt, har der den 30. januar 1986 været afholdt et fællesmøde mellem repræsentanter for flygtningenævnets koordinationsudvalg, direktoratet for udlændinge, justitsministeriet, Dansk Flygtningehjælp, flygtningenævnets sekretariat og Landsforeningen af beskikkede Advokater. Det fremgår af et referat af dette møde, der er udsendt som meddelelse 15/1986 fra Landsforeningen af beskikkede Advokater, at det på mødet bl.a. blev tilkendegivet, at flygtningenævnet »... selvsagt (vil) respektere asylsøgenes ret til frit at vælge, hvilken advokat de ønsker beskikket. Kun i sager, der af en eller anden grund må undergives hastebehandling, må man forbeholde sig at beskikke en anden advokat end den valgte, såfremt denne ikke med kort varsel er i stand til at give møde for nævnet.«

På denne baggrund finder jeg ikke at have fuldt tilstrækkelig anledning til at foretage videre i anledning af den foreliggende klage. Jeg har imidlertid meddelt nævnet, at jeg går ud fra, at nævnet er enig i, at det forhold, at en klage af direktoratet betegnes som åbenbart grundløs, ikke i sig selv kan begrunde, at sagen undergives hastebehandling med den virkning, at der eventuelt beskikkes en anden advokat for den asylsøgende end den ønskede.

Jeg har endvidere gjort Landsforeningen af beskikkede Advokater bekendt med min tilkendegivelse til nævnet.«